

Forfatter: Friis, Johan

Titel: BREV TIL: Gyldenstierne, Mogens FRA: Friis, Johan (1559-05-01)

Citation: Friis, Johan: "BREV TIL: Gyldenstierne, Mogens FRA: Friis, Johan (1559-05-01)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)*, TRYKT HOS NIELSEN & LYDICE (AXEL SIMMELKIÆR), s. 599. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-001-shoot-L0007431460010474.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Neumunster, 1. Maj 1559.

Johan Friis til Mogens Gyldenstjerne.

Kongen og Hertugerne Hans og Adolf er blevne enige om at angribe Ditmarsken. Der er ingen Grund til at ængstes for de i Tyskland samlede Krigsfolk. Der hersker Dyrtid. Han beklager Krigen. Svar paa Forespørgsler om en Skriver, om Antagelse af danzigske Krigsfolk o. a.

Kere her Magnus, synderlige gode venn, som ieg tilfforn screff teg tiil, at mijn herre viille til Køpnehagen, tha dreff stor aarsage h. k. mt. tiil at forlade thend regze til Køpnehagen; men nu haffuer mijn herre her vdj Nordrup, som ligger ij mile her fraa Ny Mynster, verit til tals met hertug Hans oc hertug Adolff, oc ere saa forligte, at alth thet krigxffolck, som for hende er, bode thet hertug Adolff (oc hertug Hans)¹⁾ oc mijn herre haffde forsamblet, skulle suerie alle iij herrer, och viille alle iij herer drage met same krigx folck ind vdj Tytmersken. Gud giue lycke! Gud ved, thet er icke mit raad, at mijn herre drager selff ther ind. (Her hielper ingen raad ther emodh.)²⁾

s. 600 Thu tør ingen sorg haue for thet folck, som hauer verit eller er forsamblet vtj Tydiske land; tiisse iij herrer ere nu vel saa sterke, at ingen biider paa thenom, saa lenge samme krigxffolck er samel. Gud rade vel, nar the skilis ath.

Thet er end nu ingen fred emellom Franckerige och Hispanien oc Nederland. Thet lader, som thet er bedrag, de handle met huer andre, saa at k. aff Franckerige icke skal vere til sintz at slippe the fester, hand hauer, oc ther staar freden paa.

Her er dyr tiid, Gud raade vel! Et stort tal folck kommer samell, ehuor the faa vnderholing. Gud maa forbarme seg offuer slig anslag. Thet er nu then . .rste tiid paa aaret ath samble krigxffolck. Her er ingtheit greess vdj marken, inghen haffre paa lofftene, ingtheit eller møget ringe høø vdj laerne, lamene er smaa, hons oc geess endh myndre, øxene ere maure. Tiiden er saa kort, at vij ingtheit kunde bestille tilffor aff andre landh. Gud forlade thenom, ther førre oss vdj thenne krij. Her met teg Gud befallindis. Screefuith til Ny Mynster sanctorum Philippi oc Iacobj 1559.

Johan Friis til Heslagger.

(Brevet fortsættes paa et løst Blad, der har tjent til Konvolut og bærer Segl og Udskrift.)

Som thu scriffuer, thet Lauris scriffuer er siug, tha finde selff raad til en scriffuerre, thij Niels kand icke nu mistis her.

Som thu scriffuer, om thu skalt tage danske karle vdj tienste, tha ramme selff, som thu vest k. mt. gaffn er; thet bliffuer vel ther ved, huad thu gör vdj the maade. Kand thu meth lempe, tha skil teg aff met thet folk, som er vbrugelighth.

Vij haue her nog ath bestille; finde nu paa en stacked tiid selff raad oc ram selff til, huad thu vest gaffn er.

s. 601 Kunde thu beulge nogre borgere til at føre haffre, flesk oc andhen fetalie til Kiill; ther er then dyre sold for bare pendinge.

Fritz Berg er her hoss k. mt.

(Bagpaa: Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Erlig og velbyrdig her Magens Gyllenstierne til Stiernholm, sin besy[nderlig g]ode ven.

Om tenne Tiitmerske kryg.